

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการรับรู้ความสามารถ ในตนเองของครู

A Confirmatory Factor Analysis of Teacher Self-Efficacy Perceptions

สายใจ อินทรณรงค์

E-mail: saijai_intaranarong@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 420 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.72 และโปรแกรม AMOS 16

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบคือ ความสามารถด้านการสร้างบรรยากาศทางบวกในโรงเรียน ความสามารถด้านการจัดระเบียบวินัย ความสามารถด้านการสอน ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากผู้ปกครอง ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากชุมชน ความสามารถด้านการตัดสินใจ และความสามารถด้านการใช้แหล่งทรัพยากร

2. ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู พบว่า โมเดลสองระดับแบบปกติที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากองค์ประกอบอันดับสอง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า $\chi^2/df = 1.74$ RMSEA = 0.04, RMR = 0.06, CFI = 0.99 และโมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง มีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า $\chi^2/df = 1.60$, RMSEA = 0.03, RMR = 0.05, CFI = 0.95

3. ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของโมเดล พบว่า โมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลสองระดับแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าผลต่างไค-สแควร์ = 194.17 ผลต่างองศาอิสระ = 38

คำสำคัญ : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน, การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop and validate a model of teacher self-efficacy perception. and related literatures. The Sample consisted of 420 teachers in schools under Chonburi Education Service Area of the 2009 academic year. The research instrument teacher was a Self - efficacy questionnaire. Descriptive statistics were derived by using SPSS. While the second order confirmatory factor analysis validity were conducted by applying LISREL 8.72 and AMOS 16

The results were as follows :

1. The Self – efficacy of teacher consisted of 7 factor according to priority of factor loading as following : Efficacy to Create a Positive School Climate, Disciplinary Self- Efficacy, Instructional Self-Efficacy, Efficacy to Enlist parental Involvement , Efficacy to Enlist Community Involvement, Efficacy to Decision making Efficacy to School Resources.

2. The construct validation of model factor analysis second order normal form Item have influence indirect indicated relative fit of model provided /df = 1.74 RMSEA = 0.04, RMR = 0.06, CFI = 0.99 The two-level model that was directly influenced by the secondary model provided a good fit with /df = 1.60, RMSEA = 0.03, RMR = 0.05, CFI = 0.95

3. The result compare relative fit for model. The validation of the model revealed that model A two-level Item have influenced direct form Factor analysis second order relative fit of model based on that factor analysis second order normal form with statistical significance at .01 level. provided /df = 1.74 df = 38

KEYWORDS : Confirmatory factor analysis , Teacher self-efficacy perceptions.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม การกิจหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับคือการให้ความรู้ และทักษะทางปัญญาแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด แต่การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของครู ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ มีทักษะและประสบการณ์ในการสอน นอกจาก

นี้แล้ว การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูก็นับว่าเป็นกลไกที่สำคัญ ที่เชื่อมโยงความรู้ และทักษะกับพฤติกรรม การสอนของครูให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่มีความรู้ความสามารถอาจไม่ประสบความสำเร็จในการสอน ถ้าเขาไม่รับรู้ความสามารถที่เขามีอยู่ แมดดุกซ์ และสแตนเลย์ (Manddus & Stanley, 1986, p. 12) กล่าวว่า ในบรรดากลไกของการกระทำที่บังเกิดผล ไม่มีกลไกใดสำคัญไปกว่าความเชื่อในความสามารถของตน แม้ว่าความรู้และทักษะจะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จก็ยังไม่เพียงพอ เพราะบุคคลมักไม่ปฏิบัติให้ดีที่สุด ถ้าเขาไม่มีความเชื่อว่าเขาสามารถกระทำได้

การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู เป็นแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อความพยายามในการสอน การตั้งเป้าหมายและระดับความมุ่งมั่น ครูที่รับรู้ความสามารถในตนเองสูง เป็นครูที่เปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ มีความพยายามและอดทนกับนักเรียนที่เรียนรู้ช้า มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการสอนให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ส่วนครูที่รับรู้ความสามารถในตนเองต่ำ มักจะเน้นในเรื่องระเบียบวินัยมากกว่าการสอน ขาดความมั่นใจ มักอ้างเหตุผลต่าง ๆ เช่น ขาดสื่อและอุปกรณ์การสอนไม่มีเวลา ขาดความรู้ ทำให้คุณภาพการสอนด้อยลง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากแนวคิดและความเชื่อนี้ได้นำไปสู่พฤติกรรมการแสดงออกของครูในทางบวก ครูที่รับรู้ความสามารถในตนเองสูง จะมีความมานะพยายามในการสอนมากยิ่งขึ้น พัฒนากิจกรรมให้มีความท้าทาย สร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นไปทางบวกและพยายามกระตุ้นนักเรียนแต่ละคนให้มีความสนใจเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในขณะที่ครูที่รับรู้ความสามารถในตนเองต่ำ จะขาดความพยายาม ท้อแท้ในการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน ควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด มีความพึงพอใจในตนเองต่ำ ทำให้คุณภาพการสอนด้อยลง

การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูในทางบวก ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ แบนดورا (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy & Hoy, 1998, p. 21 citing Bandura, 1997) จึงได้สร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู เพื่อวัดองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู 7 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการใช้แหล่งทรัพยากร ความสามารถในการสอน ความสามารถในการจัดระเบียบวินัย ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากผู้ปกครอง ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากชุมชน และความสามารถด้านการสร้างบรรยากาศทางบวกในโรงเรียน

โดยมุ่งวัดความสามารถในการปฏิบัติงานแต่ละด้านของครูอย่างไม่เฉพาะเจาะจง แต่ประเมินความสามารถที่จะปฏิบัติงานในกิจกรรมที่แตกต่างกันไป

ด้วยเหตุที่การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อนำผลจากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

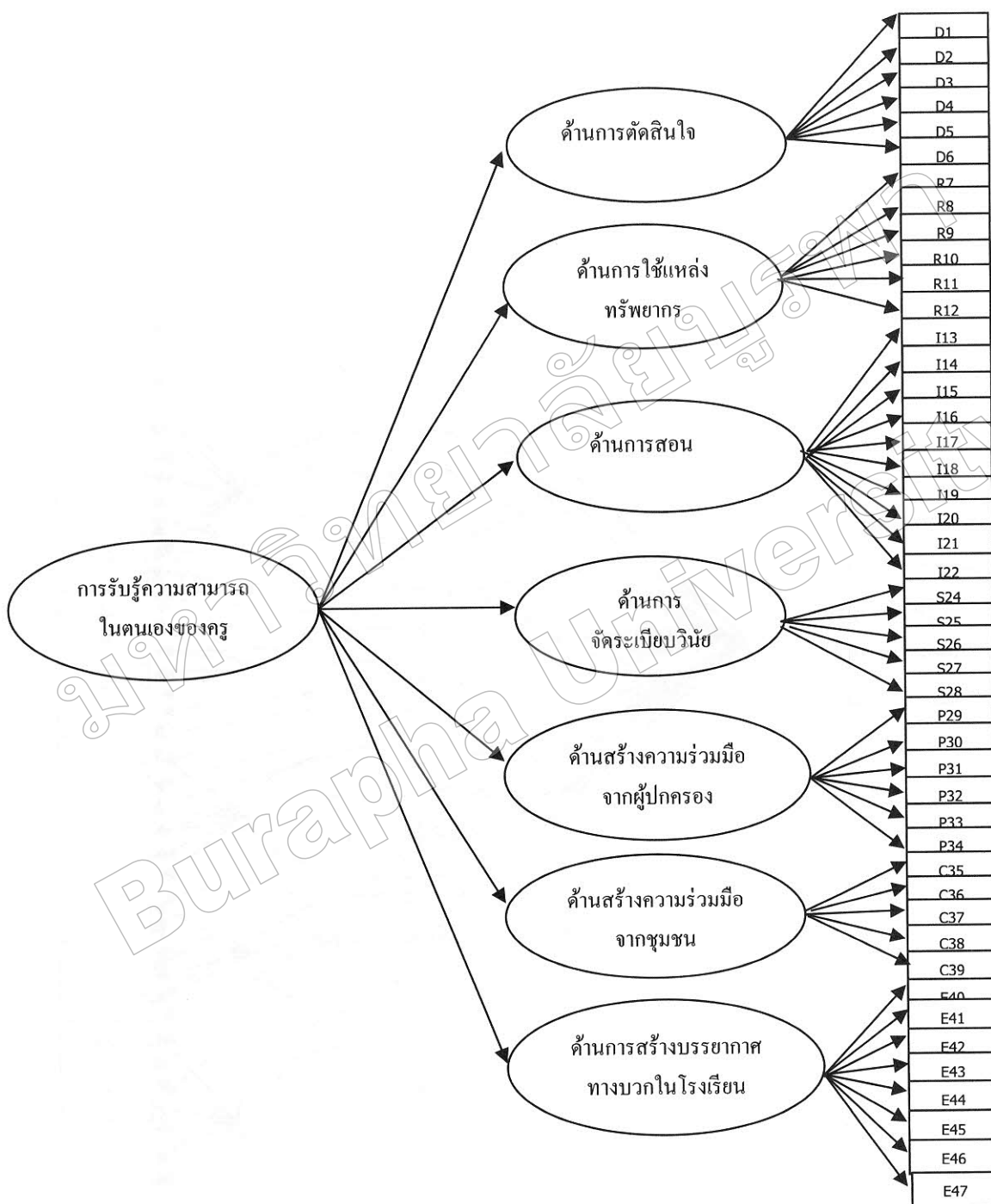
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบสมมติฐานการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์

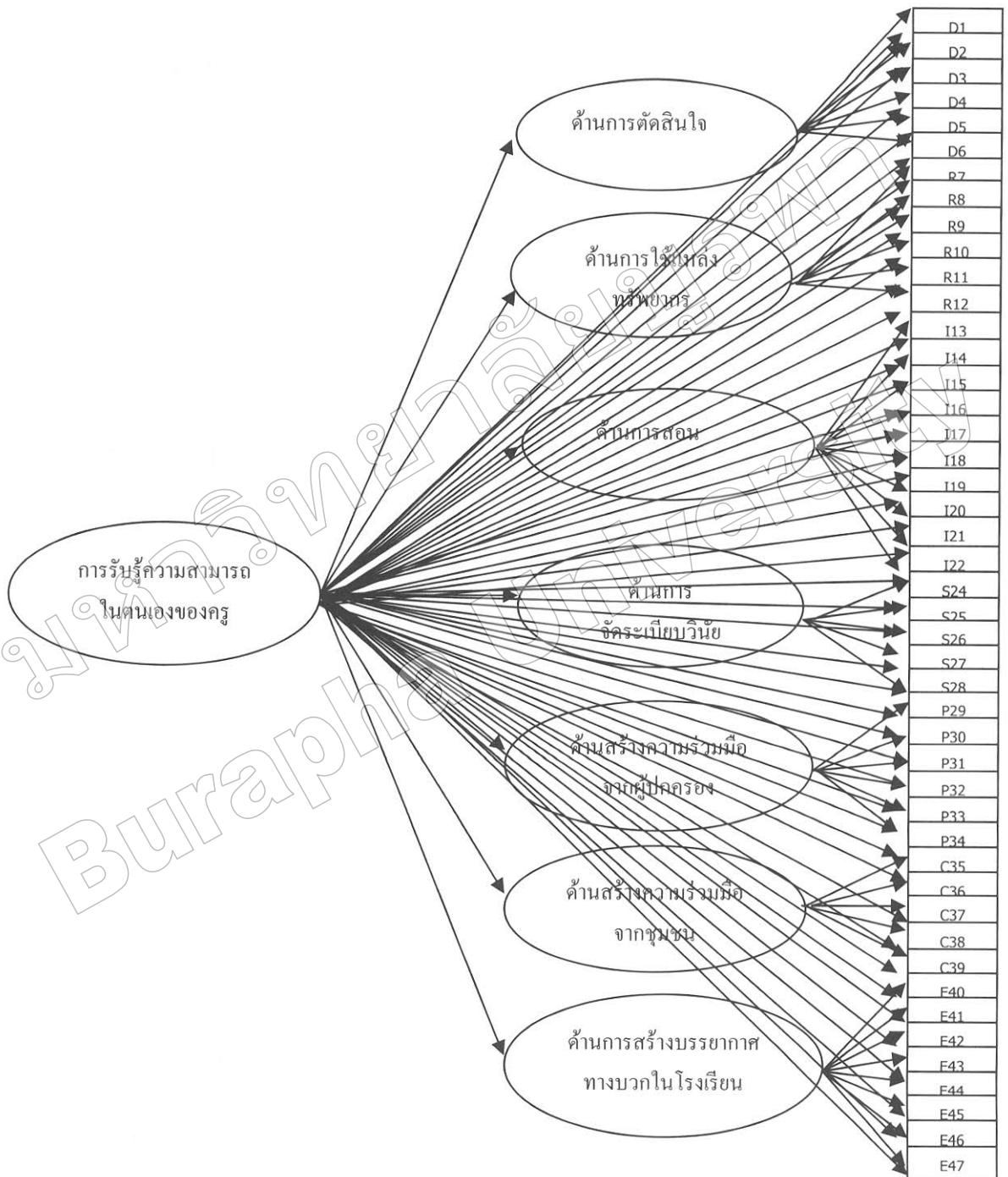
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ตามแนวคิดของแบนดورا (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy & Hoy, 1998, p. 21 ; citing Bandura, 1997) ซึ่งวัดการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูจากการปฏิบัติงาน 7 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้านการตัดสินใจ ความสามารถด้านการใช้แหล่งทรัพยากร ความสามารถด้านการสอน ความสามารถด้านการจัดระเบียบวินัย ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากผู้ปกครอง ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากชุมชน และความสามารถด้านการสร้างบรรยากาศทางบวกในโรงเรียน

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู โดยมีโมเดลเชิงสมมติฐาน แสดงดังภาพที่ 1 และ 2

ภาพที่ 1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูที่ได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบเฉพาะ (S - factor)

ภาพที่ 2 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูที่ได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบเฉพาะ (S – factor) และองค์ประกอบทั่วไป (G – factor)

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 420 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์จำนวนตัวแปรที่ศึกษา ซึ่ง ลินเดอร์แมน, เมรินดา และโกลด์, วิสส และ นงลักษณ์ (Lindeman, Merenda, & Gold, 1980, p. 163 ; Weiss, 1972, นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 54) ได้ให้กฎอย่างง่ายว่า อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์หรือตัวแปรควรจะเป็น 20 ต่อ 1 แสดงว่า การประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของตัวแปรทำนาย 1 ตัว ควรกำหนดหน่วยตัวอย่างประมาณ 20 หน่วย ส่วนบูมส์มา (Boomsma, 1983 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 311) เสนอว่า กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรเป็น 400 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 420 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนตามขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามขนาดของโรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 21 โรงเรียน สุ่มครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน จำนวน 46 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 24 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2552 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

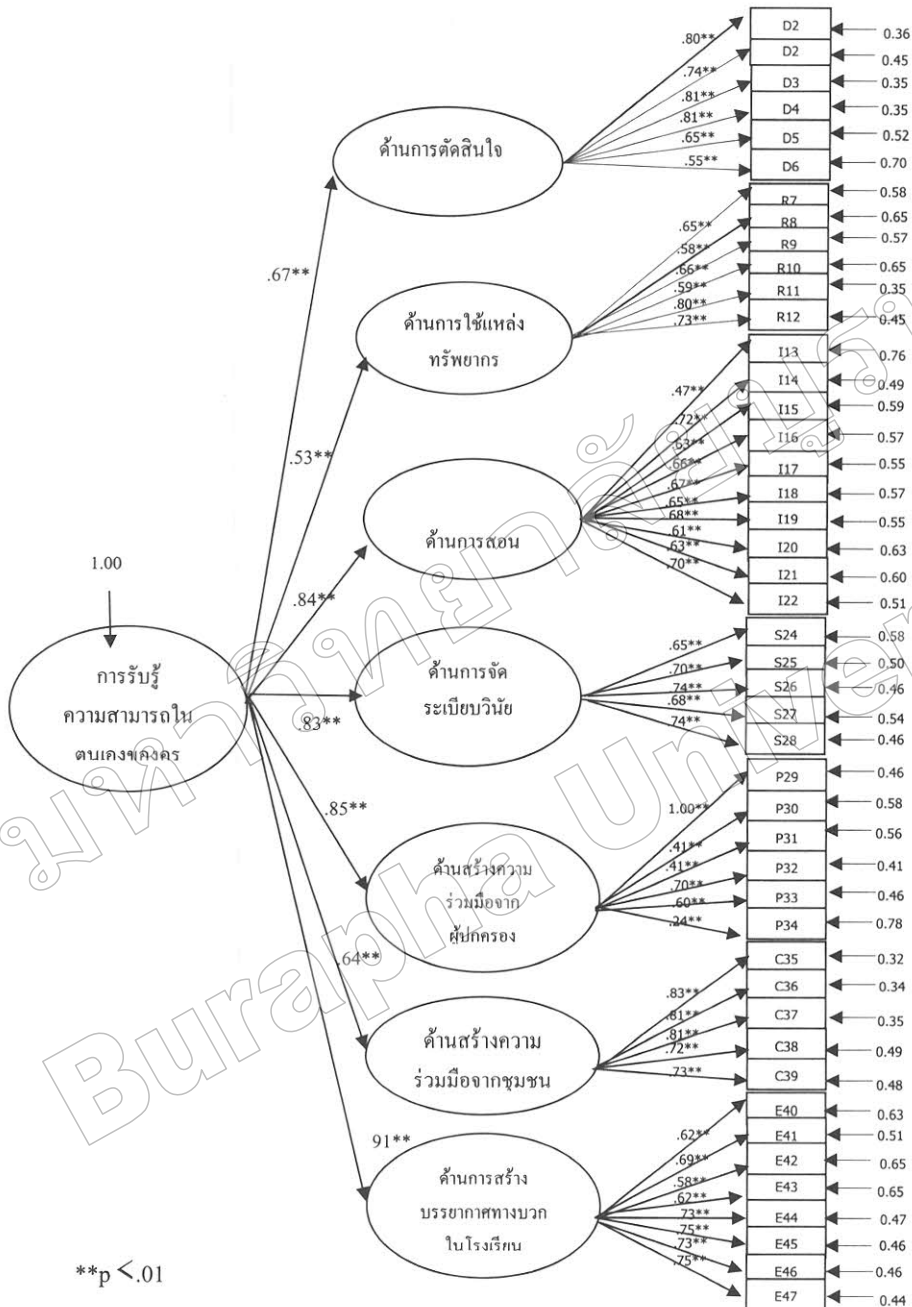
การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและการแจกแจงของตัวแปร ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง โดยใช้โปรแกรม SPSS 17

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดล โดยแบ่งออกเป็น 2 วิธี วิธีที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองโมเดลสองระดับแบบปกติ ใช้โปรแกรมลิสเรล 8.72 วิธีที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองโมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง ใช้โปรแกรม AMOS 16

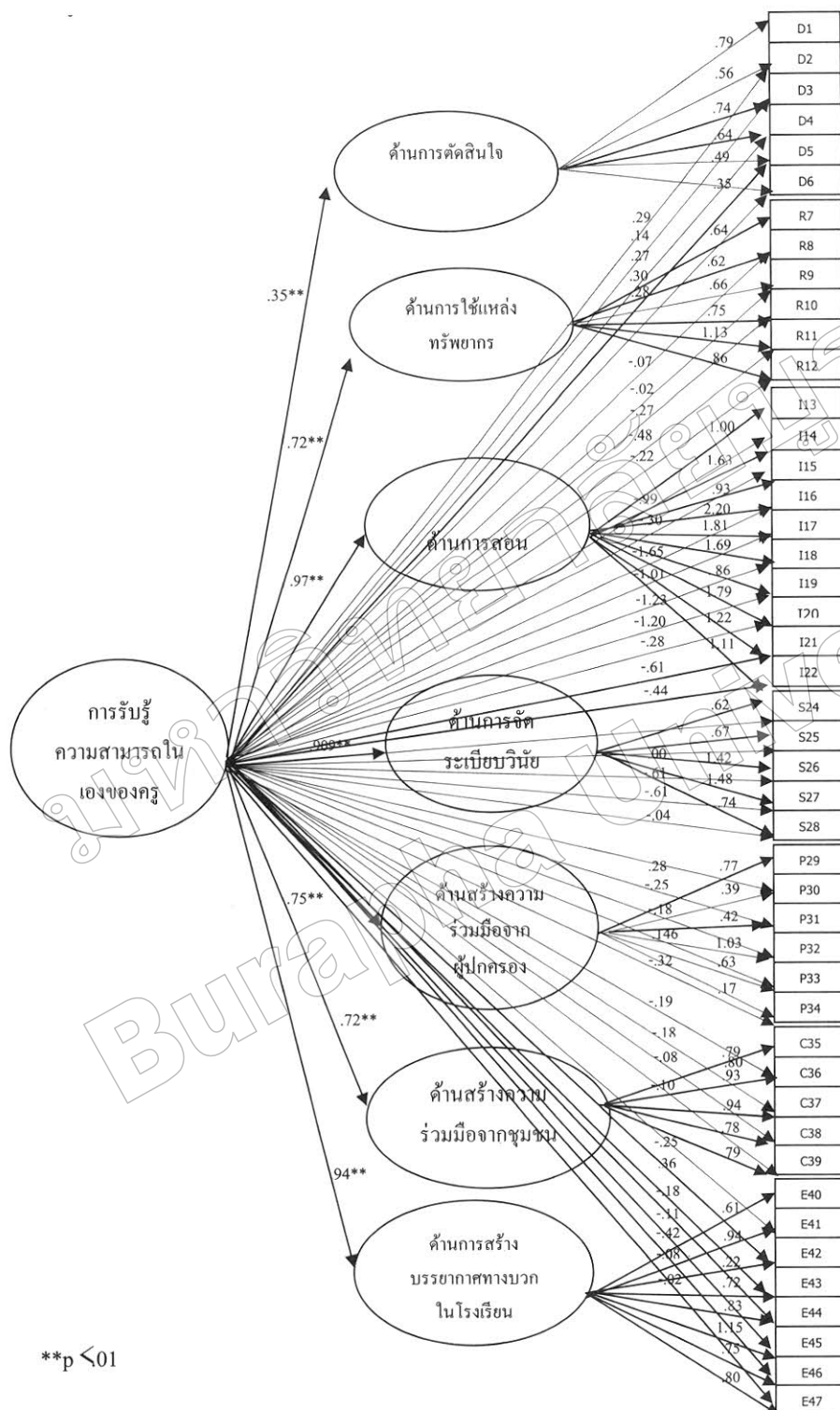
ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองขั้นที่สองโมเดลสองระดับแบบปกติผลการทดสอบค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1610.27 ท้องศาอิสระ 923 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .99 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .04 แสดงว่าโมเดลการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โมเดลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูโมเดลสองระดับแบบปกติ

2. ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นอันดับสองที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง ผลการทดสอบมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1416.09 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 885 ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.95 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .03 แสดงว่า โมเดลการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 4

**p < .01

ภาพที่ 4 โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูโมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง

3. การเปรียบเทียบความสอดคล้องของโมเดลกับ โมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ ข้อมูลเชิงประจักษ์ระหว่างโมเดลสองระดับแบบปกติ กับ ประกอบอันดับสอง ผลการเปรียบเทียบดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ระหว่างโมเดลสองระดับแบบปกติกับ โมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสอง

โมเดล	χ^2	df	χ^2/df	RMSEA	RMR	CFI	$\Delta\chi^2$	Δdf	Sig
โมเดลสองระดับแบบปกติ	1610.27	923	1.74	0.04	0.06	0.99	194.18	38	.01**
โมเดลสองระดับที่ข้อคำถาม ได้รับอิทธิพลตรงจาก องค์ประกอบอันดับสอง	1416.09	885	1.60	0.03	0.05	0.95			

จากตารางที่ 1 พบว่า โมเดลสองระดับแบบ ปกติมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า ไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.74 ค่ารากของ ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.04 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลัง สองของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.06 ค่าดัชนีวัด ความสอดคล้อง (CFI) เท่ากับ 0.99 ส่วนโมเดลสอง ระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบ อันดับสองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า ไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.60 ค่ารากของ ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.03 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสอง ของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.05 ค่าดัชนีวัดความ สอดคล้อง (CFI) เท่ากับ 0.95 ผลการเปรียบเทียบความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลสองระดับ ที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับ สองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีกว่าโมเดล สองระดับแบบปกติ โดยพิจารณาจากค่าผลต่างของค่า ไค-สแควร์ ($\Delta\chi^2$) มีค่าเท่ากับ 194.18 ผลต่างขององศา อิสระ (Δdf) เท่ากับ 38 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ตัวแปรการรับรู้ความสามารถในตนเองของ ครูที่ได้จากการวิจัยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ เรียง ลำดับโดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมาก ไปน้อยได้แก่ ความสามารถด้านการสร้างบรรยากาศทาง บวกในโรงเรียน ความสามารถด้านการจัดระเบียบวินัย ความสามารถด้านการสอน ความสามารถด้านสร้างความ ร่วมมือจากผู้ปกครอง ความสามารถด้านการตัดสินใจ ความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากชุมชน และ ความสามารถด้านการใช้แหล่งทรัพยากร ซึ่งเป็นไปตาม กรอบแนวคิดของนักวิจัยที่ได้ศึกษาไว้

1.1 องค์ประกอบความสามารถด้านการสร้าง บรรยากาศทางบวกในโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความ สำคัญมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากบรรยากาศที่ดี ในโรงเรียนเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ดีทางสังคมระหว่างผู้ บริหารกับสมาชิกในโรงเรียน ได้แก่ครูและนักเรียนที่มี ความพยายามร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ โรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ บรรยากาศที่ดีใน โรงเรียนจะเอื้ออำนวยต่อการดำเนินตามยุทธศาสตร์ใน

การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยการพัฒนาระบบการด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายและเพื่อนครูในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 19-21) เพราะบรรยากาศในโรงเรียนเป็นสภาวะที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแล้วส่งผลถึงความรู้สึกรักของบุคคล และ จันทานี สงวนนาม (2533, หน้า 149) พบว่า บรรยากาศโรงเรียนเป็นตัวแปรที่ทำนายความสำเร็จของโรงเรียน กล่าวคือ หากบรรยากาศขององค์กรดีทุกคนมีความพึงพอใจ ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา (Bandura, 1977, pp. 71-81) กล่าวว่า แรงจูงใจจะถูกควบคุมโดยการคาดหวังผลจากการกระทำ บุคคลจะกระทำพฤติกรรมภายใต้ความเชื่อที่ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้ และเชื่อในผลที่เกิดจากการกระทำ อิทธิพลของความคาดหวัง และเห็นคุณค่าจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของตนเอง

1.2 องค์ประกอบความสามารถด้านการจัดระเบียบวินัย เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสอง โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากระเบียบวินัยเป็นสิ่งจำเป็นต่อการจัดสภาพการเรียนรู้การสอนและการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในชั้นเรียนหรือโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่รวมของคนหมู่มาก จำเป็นต้องมีระเบียบวินัยเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมีความสงบเรียบร้อย ระเบียบวินัยเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญทางบุคลิกภาพของเด็ก ทั้งนี้เพราะผู้มีวินัยจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะและเอาใจใส่ต่อสังคมเป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม(มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช, 2539 หน้า 759) การสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นและตลอดไประหว่างที่เป็นนักเรียนโดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียนโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคม

ที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน โดยอบรมสั่งสอนและปลูกฝังความระเบียบวินัยให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และการสร้างระเบียบวินัยแก่นักเรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ที่จะต้องกระทำควบคู่ไปกับงานวิชาการและงานด้านอื่น ๆ โรงเรียนจึงควรตระหนักในการเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัย เพราะถ้าโรงเรียนขาดระเบียบวินัย ความสงบสุขในโรงเรียนก็จะไม่เกิดขึ้น การเรียนการสอนก็จะไม่บังเกิดผลเต็มที่ ในขณะเดียวกันคุณภาพการศึกษาที่จะลดน้อยลง

1.3 องค์ประกอบความสามารถด้านการสอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสาม โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากการสอนเป็นภารกิจหลักสำคัญในกระบวนการทางการศึกษา ผู้สอนต้องมีวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ครูที่จะรับรู้ความสามารถในตนเองจะต้องพัฒนาการสอน จึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านความสามารถในการสอน จากงานวิจัยของ รวสลิย์ อักษรวงศ์ (2545, หน้า 116) พบว่า การได้รับความสำเร็จในการสอนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของครูในการสอนทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองของแบนดูรา นอกจากนี้ สคริเวน (Sciven, 1991, pp.40-51) ได้ให้ข้อสรุปว่า ครูที่ดีควรมีทักษะการจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามในการศึกษา สอดคล้องกับ Emmer & Hickman (1992) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการใช้กลยุทธ์ในการสอนให้ประสบความสำเร็จ นำไปสู่พฤติกรรมแสดงออกของครูในทางบวก เช่น มีความมานะพยายามในการสอน พัฒนากิจกรรมให้มีความท้าทาย เป็นต้น

1.4 องค์ประกอบด้านสร้างความร่วมมือจากผู้ปกครอง เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสี่ โดย

พิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่สำคัญคือบ้านหรือครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่ทำให้การศึกษาแก่บุคคล และเป็นปัจจัยสำคัญในสังคมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ เป็นแหล่งที่ช่วยปลูกฝังพฤติกรรมแบบแผนการดำเนินชีวิต และเป็นแหล่งที่บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต พ่อแม่ผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การรวมตัวของพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นเครือข่ายเพื่อช่วยปฏิรูปการเรียนรู้ จะช่วยปฏิรูปการเรียนรู้ได้สำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 11) สอดคล้องกับ พัทธี วรจรัสสิ (2541, หน้า 123) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองว่า ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้ความสนใจ เอาใจใส่ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในปกครองอย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้ปกครองควรรหาโอกาสพบอาจารย์ผู้สอน เพื่อปรึกษาขอคำแนะนำในการดูแลนักเรียนในปกครองเพิ่มเติม ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้ปกครองที่เห็นความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ย่อมจะทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษา

1.5 องค์ประกอบด้านการตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับห้า โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากครูที่รับรู้ความสามารถในตนเองจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง คิดว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีผลต่อคุณภาพการตัดสินใจ จากงานวิจัยของ โฟลเลอร์ (Fowler, 1986, p. 3204-A) พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับขวัญกำลังใจในการทำงานของครู อาจารย์ โรงเรียนที่

ไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจส่งผลต่อการมีขวัญกำลังใจในการทำงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับแบนดูรา (Bandura, 1977, p.71-81) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง จะมีผลต่อกระบวนการเลือกกระทำพฤติกรรม โดยบุคคลจะเลือกกระทำในสถานการณ์ที่เชื่อว่าเขาทำได้ เป็นการเปิดโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง

1.6 องค์ประกอบความสามารถด้านสร้างความร่วมมือจากชุมชน เป็นองค์ประกอบสำคัญอันดับหก โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษานั้น เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจะทำให้สถานศึกษานั้นมีความเข้าใจและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่มุ่งให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ ให้องค์กรชุมชนมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 12) ร่วมบริหารและจัดการศึกษาโดยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป (มาตรา 39) การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญที่จะสร้างความเชื่อมั่นว่าประชาชนเป็นเจ้าของชุมชน ดำเนินการจัดการศึกษาโดยชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชนนั้น งานวิจัยของ กุลยา ดันติผลชีวะ (2544, หน้า 30) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน เป็นการสร้างคุณค่าการศึกษาให้กับเด็ก และเป็นการสร้างคุณค่าให้กับสังคม เพราะหมายถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และโรงเรียน ในการสร้างสรรค์พัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ และงานวิจัยของ สฤณี มินทะระ (2536, บทคัดย่อ) พบว่า การจัดการศึกษาในอนาคตต้องตั้งอยู่บนหลักการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน ประชาชนสามารถกำหนดรูปแบบ เนื้อหา และวิธีที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของชุมชน โดยรัฐต้องลดบทบาทควบคุมลงมาเป็นการ สนับสนุนและประชาชนเองต้องตระหนักถึงศักยภาพของ ตนเองและผลักดันตัวเองให้เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งในเรื่อง ของการจัดการศึกษา เรื่องอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต และชุมชนของตนเองให้มากยิ่งขึ้น

1.7 องค์ประกอบความสามารถด้านการใช้ แหล่งทรัพยากร เป็นองค์ประกอบสำคัญอันดับสุดท้าย เนื่องจากแหล่งทรัพยากรเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่จะทำให้ ครูผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ หรือได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างกลุ่มเพื่อน ระหว่างครูกับผู้เรียน ระหว่างวิทยากรประจำแหล่ง ทรัพยากรการเรียนรู้กับครูและผู้เรียน รวมทั้งเป็นแหล่ง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนอาศัยสืบค้นเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่ม เติม (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวังนัง. 2545, หน้า 20) การกิจของครู คือถ่ายทอดความรู้และทักษะ ทางปัญญาแก่ผู้เรียน นำทรัพยากรการเรียนรู้มาใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ เรียน ซึ่งกาญจนา เอกะวิภาพ (2543, หน้า 12) กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้เป็นสื่อที่สนองความต้องการ ของผู้เรียนในการศึกษาเพิ่มเติม ได้รับความรู้สะดวก รวดเร็วและถูกต้องเหมาะสมในลักษณะของแหล่งรวม วิทยาการ ดังนั้นครูที่ปฏิบัติการสอนควรให้ความสำคัญ ในการจัดเตรียมแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ เหมาะสมกับกลุ่มสาระที่ทำการสอน ให้เหมาะสมแก่ผู้ เรียน เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแก่ ผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการแข่งขัน อันดับสอง เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของแบบวัด การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ปรากฏว่า

โมเดลสองระดับแบบปกติ มีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.74 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของค่า ความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (SMSEA) เท่ากับ 0.04 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.06 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .99 ที่องศาอิสระเท่ากับ 923 ส่วน โมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ ประกอบอันดับสอง มีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.60 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของ ค่าความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่า เท่ากับ 0.03 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษ เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.05 ค่าดัชนีวัดระดับความ กลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ .95 ที่องศา อิสระเท่ากับ 885 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนด (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 53-55) แสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันทั้ง 2 โมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นแบบวัด การรับรู้ความสามารถในตนเองของครู ที่มุ่งวัดการรับรู้ ความสามารถในการตนเองของครูทั้ง 7 ด้าน สามารถวัดได้ ตรงประเด็นตามแนวคิดของแบนดูราและมีความตรงเชิง โครงสร้างอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นวิธีการตรวจสอบความตรง เชิงโครงสร้างที่มีคุณภาพสูง มีความเหมาะสมกับการ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดที่สร้าง ขึ้น มากกว่าการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วย วิธีอื่น และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นการ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับ ทฤษฎีที่กำหนด และยังเป็นการผ่อนคลายข้อดกของเบื้องต้นโดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนสัมพัทธ์กันได้ จึงทำให้ การวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องยิ่งขึ้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 150) ตลอดจนกระบวนการพัฒนาแบบวัด มีมาตรฐานในการดำเนินการ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม

และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามนิยามเชิงปฏิบัติการ และปรับแก้ภาษาของแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามและคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของแบบวัดกับทฤษฎีจึงทำให้แบบวัดที่สร้างขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้าง

3. การเปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลสองระดับแบบปกติ โดยพิจารณาจากความแตกต่างของค่าไค-สแควร์ ($\Delta\chi^2$) มีค่าเท่ากับ 194.18 ผลต่างขององศาอิสระ (Δdf) มีค่าเท่ากับ 38 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยยศ ขวระนอง (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของโมเดลและการตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบพหุมิติโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแฝงภายในพบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองแฝงภายในมีประสิทธิภาพมากที่สุดโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เมื่อไม่มีการปรับโมเดลอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของโมเดล พบว่ามีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์(χ^2/df) เท่ากับ 1.46 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .64 และ ค่าดัชนีรากกำลังค่าเฉลี่ยของค่าความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .02

จากข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลสองระดับแบบปกติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การรับรู้ความสามารถในตนเองของครูเป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางบวกของครู ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาให้ครูในสังกัดของตนเองมีความรู้ความสามารถและมีพึงพอใจในงาน เพื่อส่งผลให้ครูเกิดการรับรู้ความสามารถในตนเอง

2. การสร้างบรรยากาศทางบวกในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเองของครูมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมบรรยากาศการร่วมแรง ร่วมใจ การฟังพาดสาย การแสดงน้ำใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เกิดแก่คณะครูภายในโรงเรียน

3. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดหรือ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแบบอย่างในการปรับปรุงและพัฒนาการรับรู้ความสามารถในด้านที่ยังไม่พัฒนา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาต่อไปเกี่ยวกับผลของการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู เพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญของตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู โดยเฉพาะศึกษาเปรียบเทียบระหว่างครูที่มีการรับรู้ความสามารถสูงกับครูที่มีการรับรู้ความสามารถต่ำว่ามีพฤติกรรมการทำงานแตกต่างกันอย่างไร

2. นำผลการวิจัยไปศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในตนเองของครู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูต่อไป

3. จากผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ปรากฏว่าโมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลสองระดับแบบปกติ จึงควรมีการนำโมเดลสองระดับที่ข้อคำถามได้รับอิทธิพลตรงจากองค์ประกอบอันดับสองมาใช้ในการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ (2542).หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา เอกะวิภาค. (2543). การทำมาหากินในชุมชน. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กลุยา ตันติผลาชีวะ. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- ชัยยศ ชวระนอง. (2553). ประสิทธิภาพของโมเดลและการตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกัน ข้อสอบพหุมิติโดยวิธี
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแฝงภายใน, ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัฒน
และสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชร วรจรัสสี. (2541). การนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู
เด็กปฐมวัย หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รสวลีย์ อักษรวงศ์. (2545). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถของครูในการสอนทักษะการแก้ปัญหา.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริกาญจน์ โกสุม และดารณี คำวังนัง. (2545). แหล่งการเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: บริษัทเมธีทีปส์.
- สฤณี มินทะระ. (2536). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาในสังคมไทย แนวคิดปัญหา อุปสรรคและ
แนวทางในอนาคต. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2544). คู่มือการดำเนิน
ช่วยเหลือผู้ปกครองเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- Bandura, Albert. (1977). " Self- efficacy : Toward a unifying Theory of behavioralChange,"
Psychological Review. 84, 191-215.
- Emmer, E. T., & Hickman, J. (1991). Teacher efficacy in classroom management and discipline.
Educational and Psychological Measurement, 51,755-765.

- Fowler, M.B. (1986. March). *The relationship between teacher' perceived participation in educational decision-making and teacher' morale in selected elementary school in targeted Southeastern states*. *Dissertation Abstracts international*. 46(1), 3204-A
- Linderman, R.H, Merenda, P.F., & Gold, R.Z.(1980). *Introduction to bivariate and multivariate analysis*. Glenview, LL: Scott, Foreman and Company.
- Manddoux, J. E., & Stanley, T. (1986). *Self-efficacy*. In C. R. Snyder & D. R. Forsyth (Eds.), *Handbook of social and clinical psychology* (pp. 54-78). New York : Pergamon Press.
- Scriven, M. (1991). *Duties of the teacher*. Great Britain: T. J. Press.
- Tschannen-Moran, M., Hoy A.W., & Hoy, W.K. (1998, Summer). "*Teacher Efficacy :Its Meaning and Measure,*" *Review of Educational Research*. 68 (2) : 202-248.
- Weiss, D.J. (1972). *Canonical correlation analysis in counselling psychology*. *Journal of Counselling Psychology*,19, 241-252.